

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesjegyre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.

Külföldi csopán s kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:

Öt hasábol posztus 5 kr. Helyez minden hirdetésnél 20 kr.
Nyitólát garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többszori hirdetések
juttatásán szankcionáltak. — Bel- és külföldi hirdetések számára
hirdetményeket elfogad Hay Károly hirdetőmunka-közvetítő
irodája Budapest 3. díszutca 14. sz. 2. ajtó.

A lap szerkesztő részére s a nyitólát részére minden
közlemények s szerkesztőhöz küldendő.

Előfizetési pénzek, reklamációk, és hirdetések
s kiadóhoz intézendők.

Miről fogunk mi iparosok tanácskozni s a legközelebb megtartandó országos iparos-gyűlésen?

Habár az ezen nagy gyűlést vezető központi bizottság gondoskodott arról, hogy a „határozati javaslat” minden iparegyülethez eljusszon; de mégis, azok kedvéért, akik az ipartársulati üléseken részt nem vesznek, avagy talán egyik társulathoz sem tartoznak: jónak láttam a fennebbi javaslatokból egyet más közölni; s másrészt, hogy minden egyes iparos lássa, mely szerint milyen álláspontot kell elfoglalnia a mai társadalmi viszonyok között? s azok, kik annyira sem fogták fel üzletük becsét, hogy magukat mindez ideig egyik iparegyesületbe sem iratták be: piruljanak hátramaradásukon.

Legelső lenne tehát: „Az ipartörvény módosítása és az iparszervezet.” Tudjuk azt, hogy az 1872-iki ipartörvény nem kellőképp, az az mostohán gondoskodott azon osztályról, mely a társadalom középosztályát képezi és ha országunkat a végelpusztaulástól megmen-teni akarjuk, jövőben zömét köpozendí. E szerint, hogy: „a létesítendő szervezet a gyakorlati életkivánalmaihoz képest háromfokú közezből álljon”; az az: legyenek kötelező ipartársulatok, iparkamarák és központi ipartanács. S az „ipartársulatok” oly testületi jogokkal s hatáskörrel látandók el, a minőt hatályos működésük megkíván. Ehez tartoznak: a tanácsok, segéd munkások és azok, kik szakukat a megállapított rendszeres módon megtanulták, mint tanult szakiparosok igazoltassanak és elismertessenek.

A második megvitatandó tárgy lesz: „Az iparos szakoktatás szervezése”. Minden iparos beláthatja, hogy mai nap nem iskolázott egyén többé nem tanulhat semmi nemű mesterséget; de nemcsak az elemi ismeretek, hanem szakoktatás szükséges ahhoz, hogy az illető kellőképp szakképzett iparos lehessen. Már többé nem a kasza, kapa, avagy libák mellől vesszük fel tanoncainkat, hanem — a magyar ipar jövőjének, felvirágoztatásának okáért — szakiskolából fogjuk választani. Nem akarok bővebben behatolni az előbbinek szánandó és ez utóbbinak előnyös voltának fejtegetésébe; mert az ügyis általánosan ismert dolog; csak annyit érintek, hogy tanácskozás alá vétetik az ipari tovább képző iskolák, középtanodák és egy műipariskola felállítása, továbbá ezek mi módon leendő felállítása és felügyelete.

A harmadik lenne: „Az egyetemlegesség elvőre fektetett önségélyes szövötközések terjesztése”, hogy a közkereseti és termelő szövötközeteknek elfogadás és terjesztés végett ajánlatnak: a kölcsönpénztárak, nyersanyag beszerzési, közúsraktározási és termelő szövötközetek.

A negyedik egy 1882. évben a fővárosban megtartandó országos iparkilállítás.

Ötödik: „Az állami szükségleteknek a hazai ipar által való fedezése, u. m. állami

épitkezősek, a honvédség felszerelése teljesen, a közös hadsereg felszerelésének megfelelő része a magyar ipar által eszközöltessék stb.

Hatodik: „A vásárugy rendezése”.

Hetedik: „Az iparos ifjúsági egyletek támogatása. Sajnos, hogy e tekintetben nemcsak nálunknál tekintélyesebb, de kisebb városok már rég megelőzték bennünket, mert van az iparos ifjúságnak önképző, van betegsegélyző egyleteik stb. Remélhető az iparos ifjúságtól, hogy az e tárgyban kimondott határozat folytán sietni fog megvének városaiban is ily egyleteket alakítani, eddigi mulasztásaikat kipótolandó.

Nyolczodik: „A házalás szabályozása”. Bizony illő dolog lenne, végre valahára ezen ügy rendezése is csak egyet említek e tekintetben, hogy a házalás csak azon arányban rovassek meg adóval, mint a kiskereskedő, ami alól eddig ily a házalás ezime alatt elosont, pedig hisszük, hogy jobb üzletet s nagyobb forgalmat csinált a házaló, mint a jó szerencsésjét honlós kiskereskedő.

Kilenczedik lesz: „A fegyenez ipar rendezése”. Nem akarok hosszas lenni, erről csak annyit említek, hogy ezen ipar eddig tövesen alkalmaztatott: mert minden fegyházban oly iparág üzletelt, amilyent az azon város lakó mesteremberek legnagyobb része üz; s a tegyházi munkák olcsóbban árusíthatatván el, az olcsóbb munkások miatt; s mi következett ebből? az, hogy az ottani helyi iparosokat tonkre és adófizetésre képtelenné tették; miből úgy az ipar haladására, úgy az államra egyaránt kár háramlott. Ezen szép és praktikus tárgyak megvitatása után az egybegyűlték körülbelől pünkösöd másodnapján tömegesen utaznak a sz. fehérvári kiállítás megtekintésére. Ohajtható lenne tehát, hogy mind a két helyen nem csak az ipartársulat képviselői, hanem minden iparos, aki csak szerőt teheti, megjelenjen; inkább Bachus avagy Gambrius istennek tenni szokott áldozatából vonjon le valamit ezen utiköltségre; mert ezen út ipara, családja és a társadalomra nézve csak üdvös kifolyású lehet. Menjünk tehát az országos iparos-gyűlésre és a székesfehérvári kiállításra! . . .

Egy ipartársulati tag.

Pénz s tőke

(egy kisai s nemzergazdaságból.)

Abban a kezdetleges forgalmi időszakban, midőn a népek fejletlen közgazdasági viszonyaik között, először közeledtek egymáshoz szükségleteik kielégítése végett, koránt sem voly eszköz mely szereinket közvetítette volna. Nem állt a kereskedés másból, mint érték cseréből, javakat, javakért cseréltek, árúkról árúkkal fizettek. E naturál gazdaság fogalma oly kicsiny volt, oly primitív, hogy azt csak rémítő akadályokkal köztelítették le. A munka megosztásból származó közgazdasági viszonyok, a jöszág cseréből származó kellemetlen-ségek alatt nyugtek. A vásárlás nem volt szabad, mert annak létrejöttét javunk termelő szükséglete határozta meg. Nem köttetett csere például akkor, ha nem találkoztak egymással azok, kik épen oly termény birtokában nem voltak, minőre szükségük volt. Számos és

számos egyénhez kellett fordulni, míg megtaláltatták azt ki nek szükséglete az övét éppen kiegyenlítette. Sokszor az ár volt akadály. Egy barányért, egy loért bizony nagy mennyiségű szegyet vagy patkót kellett adni. Ily közvetítőért már a legrégibb időben felébredt a vágy az emberekben. Az északamerikaiaknál bódibor képezé a pénzegységet; két mander ugyintén 10 mabus patkány egy hódal, 4 hód egy ezüst rókával ért fel. A barom tenyésztők, barmot, vaját, sajtot használtak; máshol só, dohány, kagyló s más egyéb tárgy használtatott pénzü. A fejlődés rendjében, egyik közvetítő értéknek, a pénznek szükségessége mindinkább érezhetővé lín, s az embereket kényszeríti, hogy natural gazdaságaikkal felhagyva, a pénzgazdasághoz forduljanak így jött be lassanként a pénzgazdaság.

Valóban azon tényezők s intézmények között, melyek a forgalom gyorsítását célozzák, legfontosabb a pénz. Igaz, a pénznek nincs termestő ereje, mellyel javakat teremthetne, de az idegen javaknak csere által való megszerzése által kiváló szerepet játszik, magába foglalja az elcsereendő javak árának összehasonlítására és meghatározására szolgáló mértéket; megszünt mindon csere, a pénz életbe léptetésével, s lett belőle vétel, mert a csereket eladára s vételőre osztá. Nem volt rászorítva többé senki, hogy ha vétel nélkül földirtokosnak született, örökös mezsi gazda legyen, mert a pénz használata felmenté őt ettől. A földirtokos nem tormolt többé összevissza minden haszontalan-ságot, csak azért, hogy majd csere tárgyal használhassa. Nem kellett többé birni gúlyákkal ménesekkel, vagy földdel, hogy valakit gazdag embernek nevezessen. Elmelkedett a pénz gazdasággal az anyagi jólét; az anyagi jóléttel karöltve a szellemi hatalom is kezdett fölére kelni. A pénz a közgazdaságban csak hamar roppant szerepre jutott. Meltán mondhatta Szanis Adám: a pénzgazdaságba való átmenetet a legnagyobb jókönyvabb haladásnak. A pénz könnyű s biztos csere eszköz, mely által a társadalmi mozgás sokkal szabadabbá változott, a foglalkozások megosztása a legnagyobbjénnyben megkönnyítetett. A termelők, fogyasztók szükségleteinek kiegyenlítése nem járt többé oly nehézséggel. A tőke gyűjtés lebecsűlése vált.

Oly társadalom, hol a forgalom igen kicsiny, vagy épen nincs is, a tőke gyűjtési erő igen kicsiny lehet. Hol tőke gyűjtési erő sok van, ott nagy forgalomnak kell létezni. Ezen erő társulatokat eszközöl, s minden utat módot megpendít, csak hogy nagyobb hatalmat szerezzen magának a természet elleni küzdelemhez.

A tőke szaporodását gazdasági nem lehet, de ele-cenyészkének indokai körvonalozhatók. Elenyészhetik pazarlás helytelen befektetések, elemi csapások stb. miatt.

A tőkének kettőfélek lehetnek: álló és forgó tőke. A forgó tőke használat után az ujanag tőkéjébe bele olvad; míg az álló tőke, annak használatával nem enyészik el, s értéke nem megy át az előállított tárgyba.

Az álló tőke a kifejezett forgalmu államokban bir tulsulyal, a forgó tőke pedig a szabad kereskedelmet tizó népeknel. Hogy valamely gazdaságban melyiknek tulsulya hasznosab, erre nézve azt mondhatjuk, hogy mindkettőből elegendő arány a leghelyesebb, mert kettő közül akár melyik tulsuly megzavarja a forgalmat, mint megakasztotta nálunk a vasutakba fektetett rend-kivüli sok álló tőke. A honpolgárosodás s műveltség majd megbozza a kettő között szükséglete összhangot.

Mi fájdalom mindkettőben szégyének vagyunk. Ennek oka az eddigi okatlan gazdálkodási rendszer, mely a tőkéket nem alkalmas helyre pl. a felvidéki vasutakba befektet. Itt nem lévén forgalom, nem is jövedelmek. Azt gondolák pusztán vasutak által teremthetnek forgalmat. Forgó tőkére alig maradt valami, melynek hiányát lebetett is tapasztalni minden vállalatuknál. Az 1869—70-iki nagy válság tisztán annak következménye volt, hogy nem volt annyi forogható tő-kénk, mennyivel egyeseknek mértékén tul igénybe vett hitel igényeit kielégíthetett volna.

A tőkének a kereskedelemre való hatása rendkívüli tőke-alap nélküli forgalom nem létezhetik. Bába

A „Képes Családi Lapok” 15-ik füzetét követő kezdő tartalommal jelent meg: Hullámok közt. Elbeszélés. Vértői Arnoldtól. Volencio lovagja. Regény. Irta: Seblágel Miksa. Fordította: K. Beniczky Irma. (Folyt.) A ki engem szeret, és a kit én szeretek. Bevezély. Vancso E. M.-tól. Due Angeli. Elbeszélés. Komploty Ti-vadaról. Ötven év előtt. Elbeszélés. Az öröm napjai. Korunk két óriási hídja. Pálabalázs az indus folyón. A játékosárok. A myrtus. Különfélék. Apróságok. Gondolatok. Képek: Ő Felsőcségeri arczképe 1854-ből. Az esküvő az augusztinusok templomában. (1854. április 24.) A király. A királyné. A Brooklyn híd. Új-Yorkban. A Brooklyn híd Új-Yorkban. A sodronykötelek beburkolása. Pálabalázs az indus folyón. Elmesélés vásárlás. Megvédőadások. Megjelenik minden 14 nap. Mechner Vilmosnál Budapest IV. Kalaputca 4 sz. Ára egy füzetre 30 kr.

„Székesfehérvári kiállítási kalauz” cím alatt Prém József könyvet írt, mely a kiállítás megnyitása napján (május 17-én) jelent meg, s mint egyedüli katalógus-szerű mű a kiállítási pénztárnak 50 kr-ért leírható. E könyv az egyes kiállítási csoportok ismertetését, a fontosabb iparágak jellemzését s általában a kiállítás ügyeire méltóbb részletek leírását nyújtja. Megrendelhető a szeszől Székesfehérvárról, Palotai kapu 7. szám.

„Magyarország nem volt hanem lesz” című háromkötetes regényét nyit előzetes felhívást Privigyey Pál m. kir. távirat-állomás főnök. A szerző kötelességét magától mindazoknak, kik regényének első és második kötetét, a harmadiknak megjelenése előtt bérmentve visszaküldik, az előfizetési pénzt utánvét nélkül visszaküldi. Eredeti mód.

A három kötet ára 3 ft. Az első kötet június hóban fog megjelenni.

Kérem a megrendeléseket május hó végeig megtenni, hogy a nyomtatandó példányok száma felől magamat tájékozhassam. A tartalom különben igen meglepő. És pedig az:

I. kötet: A jövő ezred álma. — Richard király ifjúsága. Richard király álma megtestesülése, és a visió remete. A visió remete története. A kibívás. Rotschild búrni szelencéje. A párbaj és a királyi ítélet. Az első magyar Pantheon. A pápa Budán lakik. Őt őregi magyar utó. Önmaguk kocsi, mozgó körút, vasút légnyomással. Vészes felhők a baba égén. A királyi palota megrobbanás.

II. kötet: Az örült király monoklése a léghajón. Az oroszok Budát elfoglalják. A kisörök-királyné és gyámjai. Orosz gazdálkodás Magyarországon. Mi költöbbség van a virágok és az akasztófa-virág között. A pápa fogdaőr és fia. A Salvatorok. Richard király végrendelete. Milyet bir egy kőzáró agrari, ha megszerintjük? Az orosz csár mint kérő. A királyné halál-szobájában. Egy csók melyet az oroszoknak szívesen adnak és egytől megtagadnak. A orosz csár kosarat kap. Az orosz-csár párbaja az ördöggel. A koronázás. A királyné esküje. Három nap a sirban. Egy csók százszor bőséremet. A sir-réma.

III. kötet: Atilla koporsója és kincsei. A ki a magyarkirálynét megérti. A párbaj folytatása Szent-péteveron az ördöggel. Az orosz csár mint fogoly. A léghajók dícső karczai. Az orosz-csár békéért könyörg. Európa közre akciója Magyarországon. Diala az egyedülzt borsóger felett. Az angol, orosz, francia hajóhadak égése és futása Fiume alól. Az európai uralkodók bódolata a magyar királyné előtt. Általános lefegyverzés. A megtálatlított. Az örült király gyermekei. A magyar királyság ezeréves fennállásának ünnepe a Pantheonban. Rotschild egy szippantás búrniért százmilliót fizet. A királyné férjhez megy. A magyar pápa. Egy akol egy pástör, a léghajó kormányzásának titka. — Kelt Gyöngyös, 1879.

Hírek.

Személyi hír. Gr. Gyűrű Ábrahám főispán f. hó 24-én déli 12 órakor B.-Gyarmatra jött.

Az angol hírszerzőkönkö növényelő intézetében f. hó 18-án tartott meg a táncpárbaj, melyre Róka János készült elő a kedves kis növénydeket, kik valóban kedvesen és jól táncoltak. A táncpárbaj este fél 8 óráig tartott.

A b.-gyarmati tüzölő egyet 1000-ik óráig tervezett táncmulatság újabb megállapodás szerint nem a poduzványi erdőben, de a nyírerdőben fog megtartatni jun. 2-án.

A kis Pettyko Imre, a nemzeti legegő osztályának egyik legtehetségesebb növényde, a zenédei tanfolyamot a jövő hóban fejezi be, s a nyár folyamán mint halljuk úgy B.-Gyarmaton mint Losoncon hangversenyt rendezend. A közönség figyelmét, a kis művészre, — ki Liszt Ferenc előtt is, ennek határozott kívánságára játszott Budapeston nyilvánosan, a legnagyobb tetés mellett már többször fellépett — nem mulasztatjuk el, már előlegesen is felhívni.

B.-Gyarmaton Lang Hummer Franciska növényelő intézetében ma f. hó 25-én déli 8 óráig jótékony előszínelőadás tartatik, mely közben néhány kiadó ének is fog a növénydekek által előadatik.

A székesfehérvári kiállításhoz B.-Gyarmatról következő urak utaztak illetve utaznak el: Karik János, Papp László, Röschenbaum Zsigmond, Molnár József és Schönberger József.

Felhívás. A nögrádmegyei tanterület tanterület, melynek elnöke lenni szerencsém van, idei nagygyűlést az 1868. évi XXXVIII. t. cz. 147. §-a alapján Losoncz városában a folyó évi június 4. és 5. napján fogja megtartani. Mivel a tisztelt egyet összes tagjait azon körösel értesitem, miszerint a tanterületi tanítói testületet iránt kiadott ministeri szabályrendelet 8. pontját figyelembe véve, ezen nagygyűlésen teljes számban megjelenni szükségesnek. Kelt B.-Gyarmat, 1879. május 17-én. Ebbecky Emil, tanfelügyelő s tanterületi elnök.

Az ipolyvási közéletet a folytonos rossz idő miatt az éven kivételesen csak a hó 15-én lehetett formászerűleg zenező mellett megnyitni. A megnyitási ünnepélynek királyi érdeket kölcsönözött a nem rég alakult városi dalárdának szíves közreműködése. Az ezen alkalommal első nyilvános fellépése általános tetszésre talált, s előadott több szép énekekből a „Marschallaise”-t ismételnie kellett. (Curiosumként legyen megemlítve, hogy a hasonló alkalomkor tíz év óta évenként megtartatni szokott „Sétateri megnyitási táncszert” a női közönség részvétele nélkül fogva elmaradt.)

Hontmegyei alispánja Podhorzky György folyó hó 19-ki megyei bitelési gyűlés alkalmával tartotta ősi szokás szerint, félénáz személyre, a megyeház termében adott ebéd baráti körében, legközelebb nyert „kir. tanácsos”-i rangjának installációját. A lelkes áldomások sorából megemlítjük az először poharat emelt házi gazdát a megye szerető tisztelt főispán jáért, a közigazgatás nevében Sántha Ignác köszöntöttek fel alispánunkat, mint követek még egyéb számos áldomások.

A losonczy 25-ik tartalék ezredhez az elávozott Tempis ezredes helyébe Pókay alezredes neveztet ki Kassáról, ki helyét már is elfoglalta. A vezetés, mely a tartalék ezredet Tempis távozásával érte, Pókayval ki van pótolva.

Tűz van! tűz van! kiált egy vidéki atyafi B.-Gyarmat egyik utcájában. Hol, hol? Űszesedődt a nép, s keresik a tüzet. Tűz sehol. — Egy kapa kasza kerülő asztán megfogja, hogy tulajdonképpen tűz, csupán harangoznak; hja! de ez a harangozás hasonlít a harangok félrevertetéséhez, s nem csoda tehát, hogy sokszor megemlítik „lakosság”. Lám lám! már a harangozás is szakképzett emberek szükségeltetnek.

Halálozás. Thurnaszyk András nyugalmazott adó ellenőr f. hó 21-én Losoncon 85 éves korában jobblétre szenderült.

Egy árverésre hívjuk fel a közönség figyelmét, melyen egy szerencsétlen család bútorai B.-Gyarmaton a hó 29-én a Binner-féle házban a „Népkörrel” szemközt fognak eladatik.

Rendőri hírek. Gröz Jónás macedoni birtokos a buvárti ünnepet családjával B.-Gyarmaton töltvén, miatt macedoni lakása ismeretlen tettesek által fel-törtetett, a szobájában lévő kasznik hasonlóan feltörve találtak — melyekből két db 100 ft értékű briliánt gyűrű, 5 db ezüst evő kanál, többrendbeli fehérnemű, két tárcza, az egy-többféle irattal, s ezek között egy 3000 ftos életbiztosítási kötvénnyel-lopattak el, a nyomozás megjelített, a gyanuba vett Bernát Pál és Racsó Mihály elfogatván kérdőre vonattak, betörő tolvajlásukat beismerve, a jól elrejtett értékes tárgyakkal — azonban a tárczában lévő irományok kivételével, melyek a tolvajlás után megjelített testvéries osztály alkalmával Bernát Pálól megjelített — átadattak a kir. járásbírósnak. — Mráz János kékkői lakos pénzétje feltörvén, onnan 4—5 akó bor lopattott el, a megjelített kutatásokból kiderült, miszerint a betörést Urbankovics János, Csornák Imre, Holota Gábor és Weiss Dávid által készítettél al-kulcsal szírtél óta azok tolvajlásait; átadattak a kir. járásbírósnak. Jónás János lesti molnár is meg-vámoltatott, amennyiben malomának fala ismeretlen tet-tos által kibontatván, onnan 5 zsekü bura lopattott el a gyanus Ogyecza János elfogatott, s miután vámolási rendszerét biven elbeszélte, átadottat a kir. járásbírósnak.

Különfélék.

Az első magyar selyemgyár. A Dolla Doma és Vasváry féle első magyar szabad selyemgyár Szegszárdon már javában épül és a fouda május hóban már

megkezdte működését, s végre Olaszországból 20 betanult leány van már utban. A gyárba most érkeztek meg a legújabb szerkezeti gépek Neville és Rechterner hírneves gépgyárából. — A gazdálkodásnak figyel-meltes fűződik e vállalathoz. Igyekezőnek minél több selyembogarat tenyészteni, s a gyűköt jó áron értékesíthetik a gyárban. Most van a petekiosztás ideje!

A hernyók ellen. Ha fánkrol gondosan letisztítottak is a hernyót, a szomszédok gyakran újra tele mászák azokat a fákat, ha kellő gondot nem fordítottak a felügyeletre. Legjobban meglehet azokat az ily be-törők ellen oltalmazni, ha a fák dereka körül 3—4 ujnyi ruhát vagy papírost csavarunk, s az szorosan megkötve az úgynevezett Bruumata anyval kenjük be. De ez igen drága portéka, ennél sokkal olcsóbb és hasonló jó a következő szerekből készült, dr. Neasler által feltalált keőca: 1 font fehér szurok, 350 gramm diáznóiszir, 330 gramm repce-olaj. Ezen szereket össze-keel olvasztani, s minden héten egyszer felfrisíteni a fa derekán.

Hogyan készöl a meggybor? Sokan tudjuk azt, mily kellemes ízű a jól készített meggybor, azonban mégis — aránylag — kevesen vannak a kik annak a készítés módjával egészen tisztában volnának. Épen ezért érdekesnek tartjuk a helyen röviden leírni, hogy kell a meggybor készíteni. A meggyet e célra jól Űszesedőmőszöljük, ügyelvén arra, hogy a magvak ősz-szo ne törjenek; az így Űszesedőmőszöl meggyet fedett edénybe két napig állni hagyjuk, ekkor egy erős vá-szon-zsákba űtjük s kipréseljük, úgy azonban, hogy a magvak Űszso ne szűrdőjanak. Az ekként kipréselt meggyedvet keverjük ugyanannyi vízzel s minden 10 literre 2,5 kilo nádesukrot adunk hozzá; ezt a folya-deket aztán hordóba űtjük s 12 egész 16 foknyi me-legben erjedni hagyjuk; az erjedés után hat hét múlva lehazuk, s minden 10 literre adunk hozzá egy fél liter 90 %-os tiszta horaszt. Áprilisban vagy májusban végre a már teljesen megistalt meggybor tégrekbe ha-tatjuk, s minél tovább áll, annál jobb ízűvé válik. A ilyen meggybor igen kellemes ízű s kivált nyáron igen jó hűsítő szer.

Az általános kölföldi helyzetet talán, azon szavakkal illusztrálhatjuk leghelyesebben, hogy szelcsend van a vihar előtt. Az az ide oda kapkodás, melyet az orosz a berlini szerződés ellenőre elkövet, a bolgárok beenczengése és mozgalmá, a száv fajn népek bajtoga-tása az orosz által a török ellen, arra engednek követ-kezteni, hogy a béko galambja bajosan fogja felkereni keletet, hogy ott tanyázt Űszso, legalább mostanában. Mintegy éri Európa hogy azt a pillanatot, mely békét fog hozni a zaklatott kelet számára, még harcban kell megjelölni. A nap, melyen aszerződés értelmeben az orosz csapatoknak baze kellene takarodni, mindinkább közeledik, s elérkezével megjelátjuk; vajjon van-e komoly szándéka Oroszországnak a harc megjelűntetésére, vagy csakjárt levette, kiáll-e Európa elő azon tervével, hogy ő a harcot Törökorsz ellen a végleteleg akarja foly-tatni?

Augliából jött hírszerint Limából azt jelentik, hogy a helyzet mind aggasztóbb kezd lenni s a háború Peru és Chilli közt elkezdhetiben. Egy titkos szerződés Peru és Bolivia közt Perut arra kötelezi, hogy szövetséges segítségre menjen, mivel Bolivia és Chilli közt az ellenségeskedés már megkezdődött. Attól tartanak, hogy ebből egy nagy háború fog fejlődni, melyben valamennyi délamerikai államok részt veszendenek.

Téhat ez az év sem igen lesz Európának a nyugalom éve!

Nógrádmegyei Hivatalos Ertesítő.

ÁRVERÉSI HIRDETÉSEK.

Miki községében Ágoston Ágoston község ellen a tek. megyei árverések által megszabott 20 ft bírság biztosítására föfogalt egy, egy éves házbőrbu május 31-én d. e. 9 órakor Miki község bírójára házánál mint első, esteleg június 13-án d. e. 9 órakor Losoncz város ezredházánál mint második árverésen eladatik.

HASZONBÉRLETI HIRDETMÉNYEK.

Hugyag község tulajdonát képező mintegy 60 holdnyi rét 1879. évi széná és sarjatermesztés június hó 3-ik napjának d. u. 2 órakor a helyszínen árverés után haszonbérbe adatik. Az árverések tartoznak a kiállítási árak 10 százalóját az árverést megelőzőleg bánatpénzzel letenni. A haszonbérnek fele a széná, másik fele a sarjatermesztés előtt fizetendő le a község pénztárába. Haszonbérlet tartoznak a sarjatermesztés 15-ig betakarítottatni. A rét akár egészen, akár pedig nyílásokra osztva fog haszonbérbe adatni.

PÁLYÁZAT.

Nógrádmegyei vanyarcsi körorvosi állomás Dr. Singer Salamon lemondása folytán frészedésé jő-vén, annak az 1871. évi XVIII-ik t. cz. értelmében

lelkosültség nagy cseméjéért, ha nincs anyag hozzá, melyet asztigroba hajtja. Tökek képzak a nemzeti (politikai-gazdasági) érdekek forrását. A munka mennyiség nagyságától még nem függ a nemzet gazdasága, kell tőke is mely ezen munkásságot fokozza, legyen bár az kézpénz, forgó vagy álló tőke. Tökek nagysága, sokasága, menethet meg országot a végsőig, nagy rászoktatástól. A tőke ad eszközöket arra, hogy a hanyatlani kezdő nemzeteknél előforduló jelentőségek elhárítsanak. Ha nincs tőke? emelkedik a kamattal, a forgalom csökken, kereskedelmi életünk lelohád, s egy beteg ember mozgása, ha hasonlóvá lesz. A tőke bűg előidézi a vállalkozást, szellemet, s lehetővé teszi a tökének előteremtését kisebb kamat lábak mellett. Egy nagy nemzeti forgalom származik, ipar létezik, mely a belföldi fogyasztáson kívül a külföldi kivittet is előmozdítja.

K.

Gyűjtemény.

Tekintetes közigazgatási bizottság!

A gyűjtemények aprócska múlt aprilis hónapban történt ellátására, s az ezen központi árszámok ügyforgalmáról van szerencsém jelentést tenni a következőkben betervezni, a m.

A 1. melléklet kimutatás szerint, a folyó év elején, aprilis végéig beérkezett árszámok száma lett: 3030 dbot, melyekből a múlt április hónapban 534 db. A fentebb említett az évi összes árszámokból elosztottak a múlt hónapban:

Pity János által: 470 db.
Jenőczy József által: 456 db.
Horváth Danó előadó által: 625 db.

Összesen: 1551 db.

Ellátására felmaradt a fenti 3040 dból: 1489 db. Ezen feltől az 1878-ik évről márciusi végéig feldolgozatlanul maradt 990 db-ot ellátottak a két rendszertől által: 304 db; maradt tehát a tavali hátralékokból feldolgozók: 686 db. Ellátottak pedig a f. évi beadványok és a múlt évi hátralékokból a háromharmadát által az év elejétől április végéig: 4277 db, felmaradt ellátására az összes árszámokból: 2175 db. Az előző iktatóba április végéig bevezetett 47, darab, ellátásra lett mind.

A pénztár állása ugyancsak a múlt hónapban a főmunkáért 2. 3. 4. kimutatásokhoz képest következő vala, a m.

A hivatali 1. szerint ártatott kézpénzben, illetve takarékpénztári könyvekben, s könyvekben, és értékpapirokban összesen: 315026 frt 87 1/2 kr.

Az összesített régi leltárak és értékpénztári könyvek és követelésekben, a 1. hoz képest 1070 frt 97 kr.

A 4. 1. szerint az egyezményt árszámgyűjteményben szintén takarékpénztári könyvek, és követelésekben: 1050 frt 83 kr.

Az 5. 1. alatti szerint az új törvény értelmében a tartalékalap javára levont 10 százalékos kamatok összege 454 frt 67 kr.

Mely pénztári értékek és összegek múlt hó 29-én az állapotti hivattal együttesen szabályszerűen megvizsgáltatván, azok kezelése kifogástalanul találtatott.

Felmentendőnek találom, hogy minth a n. orsz. árszámok minteként arról már annak idejében jelentést tenni szerencsém vala, még múlt mártus hónapban a helyszínen rendbe hozva, és átvéve lett; hasonló eljárás történt áprilisban szintén a helyszínen egy árszámok kebeléből megbízott, egy árszámok által, a tiszt. ügyész, s az alszámvevőből álló bizottság által, a vadkerti árszámok névén is, valamint méltatlan szélsége forog fenn; a vidéki többi árszámok és gyári számadatok rendbe hozásának; mire névén az ellátásoknak már megfigyelték, s mely kiküldetések és eljárások eredményeiről jelentésemet a maga idején betervezni, hivatalos kötelességemnek ismerem.

B. Gyarmat, 1879. május 1-én.

Pajor István,
árszámok elnöke.

A drégelypalánki ref. egyházmegye közgyűlése.

A drégelypalánki ref. egyházmegye az évi közgyűlést Losoncon folyó május hó 17-én tartotta meg. A losonci ref. egyház kiváló dísz- és ünnepélyességgel kívánta a közgyűlést tagjait fogadni, nemcsak mert tíz évben alig egyszer van szerencséje ezekhez, hanem azért is, mert az általános szegret és osztalan köztestületként által környezett gróf Gyűrky Ábrahám sittal első ízben elnököl mint egyháznál megválasztott segédgondnok a közgyűlésen. És valóban a jelzett nap ismét egy fényes lapot foglalt el az egyháznak történetében s a közgyűlés egyik nagyfontosságú há-

tározata öröndetesen forduló pontot képezhet számban megfogott, de értelmi és erkölcsi hatásában még mindig jelentékeny egyháznak életében. Ugyanis a közgyűlés megnyitása alkalmával Kovács Sebestyén József esperes megfogalmazta a konvencióhoz benyújtott esztendő elnökö segédgondnok ur ócsinok fényes multját, megindult szavai s az összes jelenlévők tartós élményeiket közlegetve átváltozták őt, mint aki magas polgári állása s békés elfoglaltsága mellett is nemcsak buzgalommal fáradozik egyházunk ügyeiben. Mire elnökö segédgondnok ur mely becsősséggel emlékezik meg a hajdan igen tekintélyes drégelypalánki egyházmegye és benne a legújabb időkig a vallás és nemzeti ügyekért egyaránt szolgált losonci ref. egyház dícsős multjáról; megdöbbentéssel szemlélte ezen egyháznak szellemi nyilatkozataiban ugyan életéről, a hívek számban azonban végzettségével fenyegető hanyatlását; kifejté, hogy ezen egyház nemcsak a protestantizmus, hanem helyzetéről fogva a nemzeti irányú cultura védelme és terjesztésére lévén hivatva, annak fenntartása s gyarapítása nemcsak egyházi, de kiválólag magyar állami érdekét is képez, azon meggyőződésben: hogy az egyház ebbeli missziójának csak megfogyni, komott számereje gyarapításával lehet képes megfelelni.

A helyi erők bármily megfeszítéssel erre már jövőben alig elegendő: segédgondnok első hivataloskodásával megragadja a kedvező alkalmat annak indítványozására, miszerint a vallási és nemzeti ügyekért fenntartandó, virágzó állapotba helyeszendő, hívei számban megfogynak losonci ref. egyház, hazánk más egyházmegyéi és körleteiből telepítés útján benépesítés s ezzel anyagi ereje és sálva gyarapítása az egyházmegye, sőt a magyar egyetemes ref. egyház közérdekének s közhajtatásának nyilvánítások s a főtisztelt egyházkerület és a testvér egyházmegyek ezen eszme felkarolása s annak valódiságra ezlő intézkedések pártolása és támogatására felhívásának. Mondanunk sem kell, hogy ezen nagy horderejű indítvány a legkellemesebben lepte meg a közgyűlés minden tagját s egyhangúlag elfogadtatott. A siker a mindenkori Isten kezeben van ugyan; de a nemes gróf ismert tapintata, páratlan működési tevékenysége, mindenkit meggyőző alapos érvel, melyeket az illetékes köröknek annak idejében ki fog fejteti: a legjobban engedik reményelni. És ha az eredmény nem telnele is meg egészen a várakozásnak, akkor is azt mondhatók: „In magnis voluisse est” s a legistább jó szándék, a legmégjobb ügybuzgalom szülte ezen indítvány (bogy sok egyebet ne említsünk) meggyőzőtö bevitteket, miszerint az egyházmegye különös örömmel s lelki meglepődéssel gondolhat azon pillanatra, midőn gróf Gyűrky Ábrahám világi elnököl megválasztá. — A közgyűlés tárgyai közül felmúltuk még a perócsony lelkészválasztás ügyét, mely oly sok zavart és háborogást idézett már elő. Ezen kérdés a közmeretben részestül Juhász Lajos ifjú lelkész megválasztása által, ugy látszik, végleg befejezettet, s ajánljuk is, hogy maradjanak már nyugodtan a fészekidők, mert más különben érezni fogják ok, hogy egyházmegyénk tekintélye és tálva az utóbbi időkben erősen megnövekedett.

A közgyűlés után a losonci ref. egyház által rendezett közélet következett, melyen a legalkotmányosabb s a legmégjobb hódolattal szeretett királyi pártér Szegvártó Sámuel kir. tanácsos, mint egyházmegye, tehát mint házi gazda emelt poharat s a város éljének megszűntével segédgondnokunk mondott a mostani politikai helyzet magaslátán álló, valóóság diplomaciail toszott Tisza Kálmán miniszterelnökre. Ezen szónoki verve-el elmondott s logikai érvekkel gazdag beszéd oly elragadó hatást gyakorolt mindenkire, hogy ő exellenciájához azonnal következő távirat küldetett: „A drégelypalánki egyházmegyeének losonci közgyűlése alkalmából tartott közéletben gróf Gyűrky Ábrahám segédgondnok közlekedésével fogadtott rendületen bizalmunkat tolmácsoló pohárköszöntéshez osztakozva, Nagyméltóságodnak a haza és egyház javára általános népszerűség által kistört bosszú boldog életet kíván az egyházmegyei közgyűlés.” Szólni nem akaró toltész hangzott fel még, midőn egy sziv egy lélekkel diltott szeretet s mélyen tisztelt segédgondnokunkat. Végre kiemeljük Nagy Gedeon díszjele lelkésznek, egyházmegyének színdar jellemű s egyik legkifinomultabb szónokának pohárköszöntését Szilassy Bélára, és a finom tapintata, mindenki iránt figyelmes Farkas Károly grófnyór beszédét, melyet a közgyűlésen megjelent s a közéletben is résztvevő alszámvevő presbytereket átváltozták.

Levelezés.

(Lelkészi bevezetés és egyházi felügyelő választás Lestén.)

A lesti ev. egyház községnek május 11-én valódi örömszerű volt, mert halálának folytán egész 9 hónapig nem lévő lelkész, s napon vezetett be nagy ünne-

pélyességgel, a kiffő biztosság, és kifogástalan magyar hazafii érzelmi Raphanidesz Bogyozó. A „legmégjobb” és „kifogástalan magyar hazafiság” hangmólyom, mert a ki Raphanidesz Bogyozóban, ezen két szent erény: mint legnagyobb kinszet akár személyesen szóval, akár lapokban gyarmatnál vagy ünnepélyesen mered, annak számolnia kell törvényes azon Raphanidesz Bogyo lelkész által.

Ezen lelkes bevezetés a „nagy ünnepélyesség” jellegét blitste fel magára, midőn isteni tisztelet alkalmával tarackdurranások közt zsefolásig megtelt a templom; az egyházi hívek nagy tömege; az értelmiségből Bartholomeidesz Gyula alesperes, Szerény Gábor főszabó, Frenyo Gyula lelkész Kacsokics Iván szabó, Wladár Viktor lelkész, Sebastiani Adolf Raphanidesz Károly lelkész, Farkas Alajos, Schmidt György és Raphanidesz Soma honti lelkészek, több vidéki nógádi és honti urak és úrhölgyek, megható benyomást eszközöltek a jelenlévőkre.

Az egyházi szónok felállt először Frenyo Gyula szentpéteri lelkész ur, annak tudatában, hogy rokonhazafii érzelmi tisztításának bevezetői ünnepélyét emeli szívből eredő szónoklatával, és a jelen szónok csakugyan oly meggyőzőleg, oly hatással beszélt, hogy a hallgatók soha sem feledik szavait.

Ex után az ottár előbe lépett St. Bartholomeidesz Gyula alesperes ur, áthátva, átszellemlőve, annak tudatától, hogy bevezetheti a lesti egyházba azt, kit rágalmaszva, vissza nyert, megmentett a lesti egyháznak, és a nógádi esperességnek, küzdve, áldozattal többször taradozván Lestre, az egyház és Isten szent ügyében. E bevezetőnél a fungens alesperes ur mélyen ható szavai tanuskodtak arról, hogy „kedves testvérét az úrban” vezető a lesti egyházba, mondván az egyház híveinek a szentírás szavai szerint: ez az én kedves fiam, a kit megszerettem s megnyugozom; és ismét: ez az, a kinek el kelle jönie s eljött, nem kell már mást vartolok.

Az ünnepély végeztével a rögtön megtartott egyházi gyűlésen a lesti egyház felügyelői egyhangúlag n-kürtősi birtokos Bende Sándor ur választottat meg Mescha András ur helyére, ugyanazon Bende Sándor ur, ki a n-kürtősi egyháznak már évtizedek óta erőlyes és szeretett felügyelője.

Az egyházi ünnepély után következett a díszes ebéd és a kedélyes felköszöntések sora. megkezdvén ezeket igen találóan Szerény Gábor és Vladár Viktor urak.

Erős magyar várunk lesz nekünk, ezután Lest, s oly új szereményű posztiónk, honnan a magyar szellem kiugrázni fog.

Rákosi János.

Jótekonyság. Dícséretes szokás a társadalom humán szellemének, s nemes feladata az est világ-szerző szolgáló időszakú „ajánlatok: szenevő embertársak-nyomórak és bajair nem csak „segélyre hívni fel a felebarát részvétel, de a segélynyújtást egyes esetekben, akkép is eszközölni, hogy a segélyezettek számerev érzete, a gyöngédség dícséret határai között, megkimélve legyen. Ily célból és intencióval nyitlatott e napokban egy felhívási iv „helybeli” öt apró anyátlan árva égető szűkségleteinek fedezhetése végett” egy emberbarát által, ki a szükségben levők viszonyait közelelr ismeri; s minth a kegyes adományok átvétele és nyilvánosan leendő nyújtására e lapok szerkesztője kérésztett meg, kötelességemnek tartom nyilvánossá tenni, miszerint a megnyitott íven hálaára kötelező készséggel adakoztak a mai napig: Madách Károly, Pajor István, Dessewffy Elek, Bodnár István, Dedrich Zeigmond, Harmos Gábor, Horváth Danó, Veres Ernő, Zubovits István, Hudecz Zeigmond, Pity János, Horváth László, Révay Zoltán, Frenyo Nándor, Simko Frigyes egy egy forint. Összesen eddig begyűlt és kiffőzt célra fordítottat 15 frt.

Midőn ezért a segélyezettek nevében ezennel s oly hozzáadással fejeztetik ki hálás köszönet, hogy a begyűlt összegnek valóban a jótekonysági célra lett fordításáról Pajor István árszámok elnök úrnál minden egyes tisztelt adakozó által meggyőződés szereshető; vigasztaló tudomással jegyezzük meg, miszerint dacára az inséges idők és a közönség áldozatkészsége anyyi oldalról igénybevetésének (a mely erőnyben ezen derék város nemes érzelmi lakossága mindenkor kiffőtt) a segélynyújtást vagy a kis árvák nyomászó helyzetének enyhítéséhez szíveivel hozzájárultak a felb. voltak közl elcsakis egyetlen helybeli úrsorás (nem zsidó) tagadta meg Erre eilehet mondani hogy: „Hic niger est, hunc tu Romane caveto”.

Irodalom és zene.

Karcsú A. Arzén, és Ferenczrendi kolostor főnöke Vácott, előzetési felhívást vettk „Harminez év után” című egyházi és hazafii költeményeire, melynek jövedelme a tiszai árvák által tetemesen megrongált szegedi sz. Ferenczrendi kolostor és fejedelmi templom javára fordittatik.

A „Képes Családi Lapok” 15-ik füzetét követő tartalommal jelent meg: Hullámok közt. Elbeszélés. Vértesi Arnoldtól. Velenczei Ioragja. Regény. Irta: Schlögl Miksa. Fordította: K. Beniczky Irma. (Folyt.) A ki engem szeret, és a kit én szeretek. Beszély, Vancano E. M.-tól. Due Angeli. Elbeszélés Kompolthy Tiadárától. Ötven év előtt. Elbeszélés. Az öröm napjai. Korunk két óriási hídja. Pala-halász az indus folyón. A játszóterek. A myrtus. Különbözők. Apróságok. Gondolatok. Képek: Ö Felsőköz arczképe 1854-ből. Az esküvő az augusztusok templomában. (1854. ápril 24.) A király. A királyné. A Dromklyn híd. Új-Yorkban. A Brooklyn híd. Új-Yorkban. (A sodronykötelek beburkolása.) Pala-halász az indus folyón. Elmesa vásárló. Medvevadászat. Megjelenik minden 14 nap. Mechner Vilmosnál Budapest IV. Kalap-utca 4 az Ára egy füzetnek 30 kr.

„Székesfehérvári kiállítási kalauz” című Prém József könyvet írt, mely a kiállítási megnyitása napján (május 17-én) jelent meg, s mint egyedülálló katalógus-szerű mű a kiállítási pénztárnak 50 kr-ért lesz kapható. E könyv az egyes kiállítási csoportok ismeretét, a fontosabb iparágak jellemzését s általában a kiállítás figyelemre méltó részének leírását nyújtja. Megrendelhető a szerzőnél Székesfehérvárott, Palotai kápa 7. szám.

„Magyarország nem volt hanem lesz” című háromkötetes regényre nyit előzetesi felhívást Privigey Pál m. kir. távirat-állomás főnök. A szerző telezi magát mindazoknak, kik regényének első és második kötetét, a harmadiknak megjelenése előtt bérmentre visszaküldik, az előzetesi pénzt utánvét után visszaszadi. Eredeti mód.

A három kötet ára 3 frt. Az első kötet június hóban fog megjelenni.

Kérem a megrendeléseket Május hó végeig megtenni, hogy a nyomtatandó példányok száma felmárgamat tájékoztassam. A tartalom különben igen megelé. És pedig az

I. kötet: A jövő eszed álma. — Richárd király ifjúsága. Richárd király álma megtestesül, és a visió remete. A visió remete története. A kibírás. Rotschild barnót szelenczeje. A párbaj és a királyi titkár. Az első magyar Pantheon. A pápa Budán lakik. Öt órági magyar óta. Önmagó kocsi, mozgó körút, vasut légnyomással. Vázok felhő a baze agén. A királyi palota megróhanás.

II. kötet: Az örült király menekülése a légbaion Az oroszok Budát elfoglalják. A kiskorú királyné és gyámjai. Orosz gazdaság Magyarországon. Mi kő löbcség van a virágok és az akasztó-virág között. A pápai fogdász és fia. A Salvatorok. Richárd király végrendelete. Milyet bir egy korábbi ugrani; ha meg-szorítják? Az orosz czar mint kért. A királyné halászójában. Egy csok meylat szézcsemek zivesszu aduk és egytől megtagadnak. A orosz czar kosarat kap. Az orosz-czar párbaja az ördögöl. A koronázás. A királyné ostélye. Három nap a sirban. Egy csok szászzer hóst terent. A sir-réma.

III. kötet: Atilla koporsója és kincsei. A ki a magyarkirálynét megeért. A párbaj folytatása Szent. péterváron az ördögöl. Az orosz czar mint fogoly. A légbaion dicso karzai. Az orosz-czar békéért könyörg. Európa közö akeziója Magyarország ellen. Diadal az egyedült hadsereg telett. Az angol, olasz, francia hadjáradak egésze és futása Páma alól. Az európai uralkodók bódolata a magyar királyné előtt. Általános lefegyverzés. A megtalált testvér. Az örült király gyermekei. A magyar királyság ezeréves fenntalásának ünnepe a Pantheonban. Rotschild egy szippantás barnórt százmilliót fizet. A királyné férjhez megy. A magyar pápa. Egy akol egy pástör. A légbaion kormányzásának titka. — Kelt Gyöngyös, 1879.

Hírek.

Személyi hír. Gr. Gyúrkó Ábrahám főispán f. hó 24-én déli 12 órakor B.-Gyarmatra jött.

Az angol hivasszonyok növevel intézetében f. hó 18-án tartott meg a táncpör, melyre Róka János készít elő a kedves kis növendékeket, kik valóban kedvesen és jól táncoltak. A táncpörbe este fél 8 óráig tartott.

A b.-gyarmati tűzoltó egyeslet 1000-ik ösrege tervezett táncmulatság újabb megállapodás szerint nem a podluzányi erdőben, de a nyíreődös fog megtartai jan. 2-án.

A kis Petyko Imre, a nemzeti begedű osztályának egyik legtehetségesebb növendéke, a zenédei tanfolyamot a jövő hóban fejezi be, s a nyár folyamán mint hallgató úgy B.-Gyarmaton mint Losoncon hangverseny rendezend. A közönség figyelmét, a kis művészre, — ki Lierz Ferenc előtt is, ennek határozott kívánságára játszott Budapeston nyilvánosan, a legnagyobb tetszés mellett már többször fellépett — nem mulasztatjuk el, már előlegesen is felhívni.

B.-Gyarmaton Lang Hummer Franciska növevel intézetében ma f. hó 25-én fél 5 órakor jótékony-célú színelőadás tartatik, mely közben néhány kiadó ének is fog a növendékek által előadni.

A székesfehérvári kiállításra B.-Gyarmatról következő urak utaznak el: Karik János, Papp László, Rosenbaum Zsigmond, Molnár József és Schönberger József.

Felhívás. A nógárdmezei tankerület tanfolyag-lete, melynek elnöke lenni szerencsém van, idei nagygyűlést az 1868. évi XXXVIII. t. cz. 147. §-a alapján Losoncz városában a folyó évi június 4. és 5-ik napján fogja megtartani. Míró a tisztelt egyeslet összes tagjait azon kérésrel értesitem, miszerint a tankerületi tanítói testületet irant kiadott minisleri szabályrendelet 8. pontját figyelembe véve, ezen nagygyűlésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Kelt B.-Gyarmat, 1879. május 17-én. Eboczky Emil, tanfolyag-let s tanító-cselyei elnök.

Az iglyvági közcsétartér a folytonos rossz idő miatt ez évben kivételosen csak a hó 15-én lehetett formászerűleg zenező mellett megnyitni. A megnyitási ünnepségek kiváló érdeket kölcsönözött a nem rég alakult városi dalárdának zivés közreműködése. Az ezen alkalommal első nyilvános fellépése általános tetszésre talált, s eldadt több ezer énekből a „Marsellaise”-t ismételtük kellett. (Curiosumként legyen megemlítve, hogy a hasonló alkalomkor tíz év óta évenként megtartatni szokott „Sétatéri megnyitási tánccsatly” a női közönség részvétele nélkül fogva elmaradt!)

Montmegei alispánja Podhorzsky György folyó hó 19-ki megyei hitelcsüt gyűlés alkalmával tartotta ősi szokás szerint, felszár személyre, a megyeház termében adott ebéd baráti körében, legközelebb nyert „kir. tanácsos”-i rangjának installációját. A lelkes áldomások sorából megemlíti az előszür poharat emelt házi gazdától a megye szerelve tisztelt főispán jáért, a közigazgatás növeben és részéről Haan Kálmán, a törvénykező nevében Sántha Ignác közönségtől fel alispánunkat, mit követtek meg egyéb számos áldomások.

A losonczy 25-ik tartalék cseréhez az eltávozott Tempis cserés helyébe Pokay alezredes neveztetett ki Kassáról, ki helyét már is elfoglalta. A vesztőség, mely a tartalék cserédot Tempia távozásával érte, Pokayval ki van pótolva.

Tűz van! tűz van! kiált egy vidéki atyafi B.-Gyarmat egyik utcájában. Hol, hol? Összeesdült a nép, s keresik a tűzet. Tűz sehol. — Egy kap kasta kertől aztán megfolyt, hogy tulajdonképen nincs tűz, csupán harangoknak; hja! de ez a harangzóss hasonlít a harangok félreveréséhez, s nom csoda tehát, hogy sokszor megmírti a lakosságot. Lám lám! már a ha rangorláshoz is szakképzett emberek szükségesletnek.

Halálhírad. Thurzósky András nyugalmazott adó ellenőr f. hó 21-én Losoncon 85 éves korában jobblétre szenderült.

Egy árverésre hívjuk fel a közönség figyelmét, melyen egy szerencsétlen csalad bódórai B.-Gyarmaton e hó 29-én a Binner-féle házban a „Népközlér” szomkőzt) fognak eladni.

Rendőri hírek. Gröz Jónás marczali birtoko a husvéti ünnepeket családijával B.-Gyarmaton töltvén, miattal marczali lakása ismeretlen tettesek által fel-törtetett, a szobáiban lévő kaszyik hasonlóan feltörve találtattak — melyekből két db 100 frt értékű briliánt gyűrű, 5 db ezüst evő kanál, többrendbeli fehérnömű, két tárcza, az egy-többféle iratokkal, s ezek között egy 3000 rtiós életbiztosítási kötvénnyel-lapat-tak el, a nyomozás megjeitetrén, a gyanuba vett Ber-nát Pál és Raeco Mihály elfogatván kérdőre vonat-akat, betérő tolvajlásukat beismerve, a jól elrejtett értékes tárgyakkal — azonban a tárczában lévő irom-nyok kivételével, melyek a tolvajlás után megjeitett testvéries osztály alkalmával Bornát Pálnál megjeit-tek — átadtattak a kir. járásbíróágnak. — Mráz Já-nos kékkői lakos pinetörze feltörtvén, onnan 4—5 akó bor lopatott el, a megjeitett kutatásokból kiderült, miszerint a betörtést Urbankovics János, Csernák Imre, Hylota Gábor és Weiss Dávid követelt el, nevezettek bevallák miszerint Weiss Dávid által készített ál kulcsal szűrtet őta szük tolvajlásait; átadtattak a kir. járásbíróágnak. Jónás János losti molnár is meg-vámoltatott, anonyonban malmának fala ismeretlen tet-tes által kibontatván, onnan 5 szék buza lopatott el a gyanus Gyocza János elfogatott, s miután vádmólsai rendszerét híven elbeszélte, átadtattak a kir. járásbíró-ágnak.

Különlék.

Az első magyar selyemgyár. A Dolla Doma és Vasváry féle első magyar szabad selyemgyár Szegszár-don már javában épül és a fouda május hóban már

megkezdí működését, s végre Olaszországból 20 betanult leány van már utban. A gyárba most érkeztek meg a legújabb szerkezetű gépek Neville és Rechten-ner hiroves gépgyárából. — A gazdaságosság figyelem méltán szűdök a vállalatához. Igyekezzenek minél több selyembogarat tőnyesteni, s a gubókát jó áron értékesíthetik a gyárban. Most van a petekiosztás ideje!

A hernyók ellen. Ha fainkról gondosan letisztítottuk is a hernyót, a szomszédok gyakran ujra tele mászák azok a fák, ha kellő gondot nem fordítunk a felügyeletre. Legjobban meglehet azokat az ily betörők ellen oltalmazni, ha a fák dereka körül 3—4 ujnyi ruhát vagy papírost csavartunk, s az szorosan megkötve az ügyvezett Brumata onyvel kenjük be. De ez igen drága portéka, ennél sokkal olcsóbb és hasonló jó a következő szerkezetből készült, dr. Neasler által feltalált keűdcs: 1 font fehér szurok, 350 gramm dienzószir, 330 gramm repce-olaj. Ezen szereket összeke-olvasztani, s minden helyen egyszer felkrisztítani a fa derekán.

Hogyan készöl a meggybor? Sokan tudják azt, mily kellemes ízű a jól készített meggybor, azonban mégis — aránylag — kevesen vannak a kik annak a készítés módjával egészen tisztában volnának. Epen ezért érdekesnek tartjuk a helyen röviden leírni, hogy kell a meggybort készíteni. A meggyet e célra jól összezúsmólszáljuk, ügyelvén arra, hogy a magvak össze ne törjenek; az így összezúsmólszolt meggyet fedett edényben két napig állni hagyjuk, ekkor egy erős vázon-zsákba öntjük s kipréseljük, úgy azonban, hogy a magvak össze ne szóródjanak. Az ekként kipréselt meggyedvet keverjük ugyanannyi vízzel s minden 10 literre 2,5 kilo nádesukrot adunk hozzá; ezt a folyadékot aztán borbóba öntjük s 12 egész 16 foknyi megleghen erjedni hagyjuk: az erjedés után hat hét múlva lehuzzuk, s minden 10 literre adunk hozzá egy fél liter 90%-os tisztá horszest. Ápriliában vagy májusban végre a már teljesen megfészult meggybort tvegekbe huz-latjuk, s minél tovább áll, annál jobb ízűvé válik. A ilyen meggybor igen kellemes ízű s kivált nyáron igen jó hűsítő szer.

Az általános kölföldi helyzetet talán, azon szavakkal illusztrálhatjuk leghelyesebben, hogy szelencze van a vihar előtt. Az az ide oda kapkodás, melyet az orosz a berlini szerződés ellenőre elkövet, a bolgárok henzegése és mozgalma, a szlav fajú népek bujto-gatása az orosz által a török ellen, arra engednek követ-kezteni, hogy a béke galambja bajosan fogja felkereküni keletet, hogy ott tanyát üssön, legalább mostanában. Mintegy éri Európa hogy azt a pillanatot, mely békét fog-buzni a zaklatott kelet számára, még harcznak kell megolozni. A nap, melyen aszzerződés értelmeben az orosz csapatoknak haza kellene takarodni, mindinkább közeledik; a étkerkezéssel meglátjuk, vajon van-e komoly szándéka Oroszországnak a harcz megszüntetésére, vagy sieskáját levele, kiáll-e Európa elé azon tervével, hogy ó a harczot Törökorsz ellen a végtelkeig akarja foly-tatni?

Angliából jött hírszerint Limából azt jelentik, hogy a bolzot mind aggasztóbb kezd lenni s a háború Peru és Chili közt elkezdhetlen. Egy titkos szerződés Peru és Bolivia közt Perut arra kötelezi, hogy szövet-ségeso segítségére menjen, mivel Bolivia és Chili közt az ellenséges-kekedés már megkezdődött. Attól tartbatni, hogy ebből egy nagy háború fog fejlődni, melyben va-lamennyi délamerikai államok részt veszendek.

Téhat ez az év sem igen lesz Európának a nyu-galom éve!

Nógrádmegyei Hivatalos Ertesítő.

ÁRVERÉSI HIRDETÉSEK.

Mikai községében Ágoston Ágoston község ellen a tek. megyei árvaszék által megvásárolt 20 frt bírásg biztosítására lofoglat egy, egy éves szászborjn május 31-én d. e. 9 órakor Mikai község bírája házával mint első, esztleg júnus 18-án d. e. 9 órakor Losoncz város ezüdlaházánál mint második árverésen eladatik.

HASZONBÉRLETI HIRDETMEYNEK.

Hugyag község tulajdonát képező mintegy 60 holdnyi rét 1879. évi széna és sarjuterőmése júnus hó 3-ik napjának d. u. 2 órakor a helyszínen árverés után haszonbérbe adatik. Az árverezők tartoznak a kikál-tási árnak 10 százalóját az árverést megelőzőleg bánatpénzzel letenni. A haszonbérnek fele a széna, másik fele a sarjűkaszálás előtt fizetendő le a község pénztárába. Haszonbérlek tartoznak a sarjűt szep-tem-ber 15-ig betakaríttatni. A réti akár egészen, akár pedig nyílásokra osztva fog haszonbérbe adatni.

PÁLYAZAT.

Nógrádmegyei helyi varczai kőrörvosi állomás Dr. Singer Salamon lemondása folytán üresedésbe jü-vén, annak az 1871. évi XVIII-ik t. cz. értelmében

csakbuzdító választás utáni betöltésére határidővel 1879. évi június hó 9-ik napjának d. e. órái tiszteinek ki Vanyaros községhez, miről a pályának kívánók figyelemmel az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-ban foglaltakra, azon felhívással értesítettek, hogy köllőleg felszerelt pályázati kérvényeiket a kitűzött határidőn belül a szériai járás szolgabirodságánál adják be.

Ezen körhöz tartozó községek: Vanyaros, Hér, Orda, Bercsák, Kővánd, Gutta és Erdőkürt, s a hozzá tartozó puszták. Megyeiileg szabályozott fizetés évenkénti 600 forint felül kényelmes lakás, istálló, kocsistán, pincze és tágas kert használatára biztosították. Meghívástalik azonban, hogy a pályázó orvos tudori oklevéllel bírjon.

Szirákos, 1879. május 4.

Oláh József, főszolgabíró.

A kálói körorvosi állomásnak az 1871-ik évi XVIII. t. c. értelmében csakbuzdító választás utáni betöltésére határidővel 1879. évi június hó 5-ik napjának d. e. órái tiszteinek ki Kővánd községhez, mint a körorvosi állomás székhelyére, miről a pályának kívánók figyelemmel az 1876. évi XIV. t. c. 143-ik §-ában foglaltakra, azon felhívással értesítettek, hogy köllőleg felszerelt kérvényeiket a kitűzött határidőn belül a szériai járás szolgabirodságánál adják be.

Ezen körorvosi állomás javadalmazása 600 forint. Körhöz tartoznak: Káló, E.-Tarcza, Heréd, Kővánd, Lőrinczi és Zagyvántó.

KÖRRENDELETEK.

Nógrádmegye főorvosának többrendbeli írásai jelentéseire, nehogy a már több, nevezetesen Vadkerti, Dejtár, Nógrád és Bombány községekben a lovak között mutatkozó oly nagy mérvben ragadós rühök, jelenleg a lovak téli állásokból a közlegelőre való hajtás által megérnek területen nagy mérvben elterjedjen, sültkegessnek látom haladéktalanul elrendelni, hogy a fennálló szabályrendeletek értelmében megérnek összes állományára, és az 1874. évi XX. t. c. 28. §-a szerint pedig az összes marha létszám most az év tavaszán, a téli állásokból a legelőre való hajtás előtt köllőleg számbavételnek és az egészségi állapota lehetőleg állatorvosilag megvizsgálásnak, s minden beteg, különösen pedig ragadós betegséggel lepett lovak marha (marvasmarha, juh, kecske) a legelőből kizárandó és szabályozott állatorvosi kezelés alá vonandó. A helyi hatóság által számba nem vett állományt vagy marhát a legelő nyájba kihajítani tilos.

Utasításnak a megyei állatorvosok, hogy a hivatalosított törvény értelmében a marhavigálatot azonnal megkezdve, azt szakadatlanul folytassák és mielőbb befejezzék és esetleg a törvény értelmében intézkedjék, eljárásuk eredményéről pedig jelentést tegyenek. Az alkalmából ismételve utasítanak a községi előjárók, hogy a községek érdekében működő állatorvos urakat a sültkegess elölgóttal ellátni és nekik mindenképpen segédkezet nyújtani mulasztatlan kötelességüknek ismerjék.

Madách Károly a. k. alispán.

Magyarország területén a folyó évben teljesítendő tényleges és háromszáz mérték munkálatait fogadtatására több katonaságot fogván kiküldetni; felhívának a községi előjárók, hogy az emlelt célra kiküldött tiszteknek megjelenését esetén a szükséges és szabályozott cikkeket gyors és pontos kiszolgáltatására melletti engedélyszükre legyenek.

Az ideai tanítógylet folyó hó 26. és 27-ik napjain Losoncban fog megtartani, miről a községi előjárók azon figyelemmel értesítettek, hogy ugy ezen időben, valamint más alkalmakkor is tartandó tanítógylet megmen köteles néptanítókat közpénztáráikból mérsékelt utóközlésekkel s a gylet tartama alatt naponta 1 forint napidíjjal ellátni kötelességüknek ismerjék.

Községi előjárók figyelemmel az 1878. évi június 13-án kibocsátott 16. számú „Hivatalos Értesítő”-ben megjelölt 705. szám alatti végzésben a vallás és közoktatásügyi m. kir. ministeriumnak a néptanítók nyugdíjazásáról szóló törvény végrehajtása tárgyában kiadott rendeletre, utasítanak annak szigorú megtartására és az értelemben intézkedésekre.

Nógrádmegye bizottságának 1879. évi április hó 17-én tartott közgyűlésén 18. szám alatt hozott azon határozata, mely szerint az 1875. évi április 15-én 22. sz. a. kelt közgyűlési határozattal tett azon intézkedés, hogy a községek által költségvetéseikben segélyalap címén előirányoztatni szokott összeg egy ötöd része a központi betegápolási pénztárra szolgálatassék, arra nézve, hogy a közorvóházakban ápoláskert fizetendő gyógyköltségek az 1875. évi III. törvény s ennek alapján ugyan azon évben kiadott ministeri utasításnak megfelelőleg előlegeztethessenek, az évenként növekedő ápolási költségek nagy összegei miatt már nem elegendő, fent érintett 22-1875. számú közgyűlési határozat oda módosították, hogy folyó 1879-ik évtől kezdve mindazon pénzösszegeknek, melyek segélyalap címén előirányoztatnak, felerőre szolgáltatassék be a központi alapba, s ennek folytán a községek, mint ilyen, többé közorvóház költségeikre nem terhelőssenek. — Miről a községi előjárók szoros önalkalmazás végett értesítettek.

A lövelek kezelése körül idáig követelt eljárás mellett többször fordult elő azon eset, hogy a lecsapás — különféle betegségek — vagy bármi tárgyak befolyása következtében elpusztult lovak lövelei az illető tulajdonosok kezei közt maradván, lövelek termeléseikhez hasonló lovak lopattak s így az elbűlt lovak löveleire lopott lovak már mint igaz tulajdon szerepeltek. Tekintettel azon körülményre, hogy ezen szabálytalanság még egyrészt a lövelelváltsókat nagyban elősegíti, addig másrészt a törvényhatóságoknak a tottesek kinyomozásánál sok nehézséget okoz, sőt azt legtöbbször esetben lehetetlenné is teszi, ennek folytán bármi oknál fogva immár fölöslegessé vált lövelek, az illető községi előjáróknak szigorú büntetés terhe mellett rögtön beszedéltassanak; visszaszedés esetén, az ügy fontosságához mért érzékeny bírságolások, esetleg fogásbüntetés fog alkalmaztatni.

A földmívelés-, ipar és kereskedelmi magy. kir. minister 7297. sz. alatti következtető rendelkezést bocsátott ki: Az országban számos vidékéről jött jelentésekkel értesültem arról, hogy a metely betegségek a juhok közt nagy mérvű hullást idézve elő, a gazdáknak érzékeny veszteségeket okoz.

Habár a metelynek jelenleg aggasztóbb mérvben való fellépése mult évi s az ez év folyamán tapasztalt nedves időjárás következtében viszonyosodott vált legelőtök és romlott takarmányok következtében, s valószínű, hogy e baj az időjárás szárazságra változásával csakhamar el fog enyhézni, mint ez az 1874. évben is történt, mégis tekintettel arra, hogy a betegség ma még igen sok áldozatot követel, valamint tekintettel arra, hogy e baj egyes vidékeken az ottani legeltetési helyi viszonyokból folyólag, úgy szólva, állandóvá vált, sültkegessnek tartom a törvényhatóság figyelmét e tárgyra felhívni azon utasítás mellett, hogy a közigazgatási községek utján főképp a községeket szorítsa arra, hogy a közösen tartott juhnyájának a bajtól megóvása érdekében különbözők mindazon óvrendszabályokat, melyek a bajnak ha nem is megszüntetése, de legalább kisebb mérvreke szorítására alkalmasak.

Felhívandók általában a juhtartó gazdák, hogy rendszer időjárás mellett a juhokat, a menyire ez kivihető, otthon tartassák, és száraz takarmányra fogják, a beteg állatokat, t. i. melyek alia alatt duzzadás és a tag vagy nyakbántások erősebb halványulása észrevehető, kímélteljék, a még egészségeseket pedig jobban tartassák, és sózások a só köze gyakrabban gyanús keserű szereket (keserű só, gentián, fenýőmag) keverjenek, a juhokat legelőre hajtás előtt pedig tiszta kátránnyal megkentessék. A pasztorkok ez utóbbi szabály megtartásán kívül még az iránt is szigoruan utasítandók, hogy a pocsolját, vadviszes helyeket minden körülmények közt kerüljék, s az állatokat a dombosabb, szárazabb legelőkön legeltessék.

Utasítom a törvényhatóságokat, hogy a fentiek értelmében lehetőleg gyorsan intézkedjék, s a tett intézkedésről ide jelentést tegyen.

Br. Kemény.

KÖRÖZVÉNYEK.

Füzösény Béla, a nagymihályi m. kir. adóhivatalnál való adóvégrehajtó 50 forint előleg felvétele után és

a nélkül, hogy ezen összeget elszámolta volna, rendelkezés helyéről elttit. Felhívom a községi előjárókat, hogy ha a nevezett egyen községükben jelentkeznek, erről hozzászám azonnal jelentést tegyenek.

Kir. adófelügyelőség.

B. Gyarmaton, 1879. április hó 20. án.

Tornyos.

Nyiltér.)

Lowoncz, 1879. május 21.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Hogy mily kínzóeset lehetnek a birlapiradalomnak, arra a városunkban megjelenő „Losoncai Híradó” című botrányos zuglaj élő példa. Szerkesztője, mint tudva van ön előtt, bizonyos Sárosi M. J., ugyanaz, ki pár évvel ezelőtt Rozsnyón úzte garázdálkodásait, de onnan — elítélve a közvélemény által — menekülve, itt Losoncban bűtöte fel a sátort. Nem akarom hosszasan leírni a nevezett úr ember viselt dolgait, csak röviden pár vonást akarok a nyilvánosság elé hozni. Eltekintve a botrányos — minden alapot nélkülöző — rágalmakról, melyeket nyilvános pályán működő egyének, sőt egész testületek (p. o. a közigazgatási bizottság) ellen szót a „Losoncai Híradó” szennyes hasábjain, most már nem elégzik meg azszal, hanem tisztességes polgárok magán életének apróbb bajait szaglász módrá kelevé, ezekből csinal magának tőkét, valószínűleg, hogy a zavarosban balázshasson. Legközelebb egy köztisztelőben álló ügyvédt, általában pedig egy szorgalmas kereskedő urat a szerencsétlenség, hogy rágalmozó nyelve hegyére kerüljön. Sajátosság, hogy a rozszakarató s tehetetlen elődsiek azokat, kikhez másképpen nem közeledhetnek s kik éretlen, vizonyos cikkeket nem találják elég szelleműeknek arra, hogy elővassák, s kikre tisztességes állásuknál fogva irigy szemmel tekintenek, miután ártani nem képesek, legalább utazási sárral akarják bemocekolni. De elég legyen erről ennyi. Szomorú dolog, hogy még a vidéken létezőtik ily fajja az ugy nevezett revolver zsarnoklétnek. Remélve, hogy a jó ízlésű közönség mihamarabb lehetetlenné fogja tenni Sárosi M. J. ur további garázdálkodását, s kérvé t. szerkesztő urat, hogy sziveskedjék e pár sornak becses lapjában belyet adni, maradtam honfui tisztelettel

Laputói.

Szerkesztői üzenet.

B. Gyarmat K. úrnak. Oly semmire, oly jelle dolgozat! Kár volt az időért, papíroért, tintáért! A tárgy alány voltánál fogva nem közölhetjük. Reméljük, azn vezzi ross néven, s kérjük, hogy írjon bármi másról, azt örömmel fogjuk közzé tenni. Mert amit ön ír, az ezen közlemény után itlére, rossz nem lehet.

Polgáry P. úrnak. Eszer örömmel, kíváncsága szerint közölhetünk. Olyan helytőltek tárgy az, mit nálunk (Nógrád és Honban) mindenki szívesen és kedvel fog olvasni.

Losoncz D. Gy. úrnak. Kéziratát a mult hótén lapunk sártakor véve, tekintettel nevére, anélkül, hogy becses sorait átlavartok volna, olyféle ézenetett intéztünk, melyből az is kivihető, hogy kézirata már mint s számban közöltetik fog. Megbocsát azonban, hogy kíváncságnak az alaptárgy meddő voltánál fogva, nem tehetünk eleget. Az esetben, ha metáln a L. H.-ban közölni kívánja kézirát, azt rendelkezésére bocsátjuk. Hancs, hogy ön rövid idő alatt teljesen beanyagzik eljárásunkba. — Üdvölet!

*) E vonatban közöltetékert nem felel s Szerk.

Feladó szerkesztő

Horváth Danó.

H I R D E T É S E K.

Árverési hirdmény.

Nógrádmegyei Legénd községben a közbirtokosságot közösen illető kormacaltatási jog f. évi július hó 1-től három, esetleg hat évre nyilvános árverés útján Legénd községben, a bíró házában folyó évi május hó 26-án d. e. 10 órakor haszonbérbe fog adatni. — Az árverezni kívánók a batárra azzal hivatnak meg, hogy magukat 100 o. ért. f. bánatpénzzel lássák el. — A haszonbéri feltételek pedig az árverés előtt Legénden Szandner Gyula közbirtokos urnál megtekinthetők.

3-3

Legéndi közbirtokosság.

A párti 1878-iki és egyéb kiállítások f. rendt. éremekkel kitüntetett.

LŐRINCZ ISTVÁN,
lábbeli gyárú

Budapest, muzeumkörút B.

Von szerencsén a t. c. világi közönséget értesítve, miszerint lábbeli gyármat akként berendeztem, hogy mindennek

férfi-, női- és gyermek-lábbelikeket

a legújabb divattal szerelt a legcsillogóbban készített, a legújabb árak mellett, egyenlő és pontosan kiszolgáltassék.

Kivált a tavaszi időjárás ajálom a női és férfi lábbelikeket, a legújabb divattal szerelt, a legcsillogóbban készített, a legújabb árak mellett, egyenlő és pontosan kiszolgáltassék.

Lőrincz István.

Központi helyen és bérmentes kiállítás. — Működés: minden nap, kivéve a pihenőnapokat.

Biztos és solid mellékeset

szerkesztetek minden rang értelem egyenlő, minden kiadás nélkül, írásbeli kérdések tudandók

Láng Lipót

hirdetéseket felvétel iróddához Budapest, Dorottya-utca 8. sz. P. M. betik alatt.

10-1